

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

نام درس: اپیدمیولوژی بیماری غیر واگیر	کد درس:
مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته تحصیلی: اپیدمیولوژی
گروه آموزشی: اپیدمیولوژی	پیش نیاز:
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری	محل برگزاری:
روز و ساعت برگزاری: دوشنبه ۸ تا ۱۰	مسئول درس: <u>افضل آقای</u> - دکتر فرخانی
طراحی اولیه *	
☐ بازنگری	
هدف کلی دوره: در این واحد درسی دانشجو با فراگرفتن اپیدمیولوژی بیماریهای غیر واگیر، سیر طبیعی، حیطه های کلیدی اصولی، مبانی و راهبردهای برنامه ریزی برای پیشگیری و کنترل بیماریهای غیرواگیر آشنا می شود.	
جدول ترتیب ارائه محتوای آموزشی در طول دوره	
جلسه	رئوس مطالب
اول	کلیات، ویژگی ها و اصطلاحات رایج در بیماریهای غیرواگیر - طبقه بندی بیماریها - تعاریف بیماری های غیرواگیر - اهمیت بیماری های غیرواگیر - گذار اپیدمیولوژیک - مشکلات مربوط به مطالعه سیر طبیعی بیماری های غیرواگیر
دوم	کنترل و پیشگیری بیماریهای غیرواگیر - مفهوم علیت، علت جزئی و علت کافی؛ قدرت یک عامل - عوامل محیطی و علل ژنتیکی - سطوح پیشگیری - مداخلات
سوم	برنامه ریزی برای مراقبت عوامل خطر - تعریف مراقبت - دلایل مراقبت

\Component Cause

\Sufficient Cause

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

	- اهداف بیماریهای غیر واگیر برای جمعیت ایران (اهداف مشابه و متفاوت با اهداف سازمان بهداشت جهانی) - برنامه های مراقبتی عوامل خطر بیماریهای غیر واگیر در ایران (STEPS) - آشنایی با مطالعات همگروهی در خصوص بیماریهای غیر واگیر در ایران - سند ملی پیشگیری و کنترل بیماریهای غیر واگیر
چهارم	بار بیماری ها - ضرورت وجود اندازه های خلاصه - عناصر کلیدی مطالعات بار بیماری - آشنایی با مطالعه Global Burden of Disease - روش محاسبه DALY - آشنایی با مطالعه ملی بار بیماری ها (NASBOD)
پنجم	اپیدمیولوژی بیماریهای قلب و عروق ۱ - تاریخچه اپیدمیولوژی بیماریهای قلبی عروقی - تقسیم بندی بیماری های قلبی عروقی و توزیع آنها در اجهان و ایران - مطالعه قلب فرامینگهام - آشنایی با برنامه ایرپن و شاخصهای توسعه پایدار در ایران - شاخص توسعه انسانی در ایران عناصر مهم آن
ششم	اپیدمیولوژی بیماریهای قلب و عروق ۲ (سکته مغزی و پرفشاری خون) - تعریف پرفشاری خون تقسیم بندی استاندارد آن - اپیدمیولوژی پرفشاری خون (دورنمای جهانی بیماری، وضعیت فعلی و آینده پرفشاری خون در ایران) - مداخلات پیشگیرانه و کنترل پرفشاری خون - اپیدمیولوژی توصیفی سکته مغزی - مروری بر مطالعات (مرور ساختار یافته و پروژه های مونیکا، کاسپین)
هفتم	اپیدمیولوژی دیابت - طبقه بندی دیابت - سبب شناسی و همه گیر شناسی انواع دیابت - برنامه ملی پیشگیری و کنترل دیابت - مروری بر مطالعات انجام شده در ایران

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

هشتم	اپیدمیولوژی سوانح و حوادث-۱ (حوادث رانندگی، غرق شدگی، سوختگی ها و ...) - طبقه بندی سوانح و حوادث - Different injury with accident - سبب شناسی و همه گیر شناسی انواع سوانح
نهم	- هرم سوانح و عوامل موثر بر آن - اپیدمیولوژی تصادفات و خودکشی - برنامه ملی پیشگیری و کنترل سوانح و حوادث مروری بر مطالعات انجام شده در زمینه خودکشی و تصادفات در ایران
دهم	اپیدمیولوژی بیماریهای روانی (سایکوز و نوروز) - تعریف نوروز و سایکوز تقسیم بندی استاندارد آن - اپیدمیولوژی افسردگی (دورنمای جهانی بیماری، وضعیت فعلی و آینده افسردگی در ایران) - مداخلات پیشگیرانه و کنترل افسردگی مروری بر مطالعات (مرور ساختار یافته)
یازدهم	اپیدمیولوژی سرطانها (۱) - تاریخچه اپیدمیولوژی سرطان - سیمای عمومی سرطان ها در جهان و ایران (مقایسه الگوی بیماری در کشورهای غنی، متوسط و فقیر) - انواع مطالعات (طراحی مطالعات) در سرطانها - شاخصهای همه گیر شناختی سرطان - شایعترین سرطانها در ایران (اتوزیع جغرافیایی، بروز، عوامل خطر)
دوازدهم	اپیدمیولوژی سرطانها (۲) - عوامل خطر سرطانها و گروه بندی آنها بر اساس IARC - شایعترین سرطانها در ایران (اتوزیع جغرافیایی، بروز، عوامل خطر) - مبانی اختلاف های جهانی در آمارهای سرطان - نظام گزارش دهی و جمع آوری اطلاعات سرطان - مطالعات مرور ساختار یافته در مورد سرطانها، مطالعه کوهورت گلستان، GBD - مداخلات و برنامه های نظام سلامت در مورد سرطانها/ برنامه های کشوری و منطقه ای مبارزه با سرطان
سیزدهم	اپیدمیولوژی بیماریهای تنفسی (COPD)

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

	- تعریف COPD تقسیم بندی استاندارد آن - اپیدمیولوژی آسم (دورنمای جهانی بیماری، وضعیت فعلی و آینده آسم در ایران) - سبب شناسی و همه گیر شناسی COPD مروری بر مطالعات (مرور ساختار یافته)
چهاردهم	- تعریف اعتیاد و انواع آن - اپیدمیولوژی اعتیاد (دورنمای جهانی اعتیاد، وضعیت فعلی و آینده اعتیاد در ایران) - مداخلات پیشگیرانه و کنترل اعتیاد مروری بر مطالعات (مرور ساختار یافته)
پانزدهم	- تعریف جمعیت پنهان - روش های نمونه گیری در جمعیت پنهان - مزایا و معایب هر روش
شانزدهم	ارائه گزارش
هفدهم	ارائه گزارش
- روش های آموزشی (نحوه ارائه درس): ارایه سخنرانی با استفاده از وسایل کمک آموزشی (وایت برد و ویدیو پروژکتور) بحث و تبادل نظر با دانشجویان	
وسایل آموزشی: دیتا پروژکتور	
وظایف و تکالیف دانشجویان: ارائه دو جلسه و ارائه یک گزارش	
روش های ارزیابی دانشجویان (لطفا سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود): روش های ارزیابی در طول دوره: ارائه درس و ارائه یک گزارش ۵۰٪ روش های ارزیابی در انتهای دوره: امتحان کتبی ۵۰٪	
منابع اصلی درس:	
۱. سند ملی پیشگیری و کنترل بیماریهای غیرواگیر و عوامل خطر مرتبط در جمهوری اسلامی ایران در بازه زمانی ۱۳۹۴ تا ۱۴۰۴ ۲. اپیدمیولوژی بیماریهای شایع ایران (بیماریهای غیرواگیر). شورای نویسندگان با سرپرستی خانم دکتر پروین یآوری. ۳. اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای شایع در ایران تألیف دکتر فریدون عزیزی و همکاران (ویرایش چهارم). ۴. اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای غیرواگیر، مولفان: پاتریک رمینگتون، راس برانسون، مارک واگنر. برگردان به فارسی: دکتر حسین صباغیان. ۵. رویکرد گام به گام سازمان بهداشت جهانی به مراقبت بیماریهای غیرواگیر.	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

۶. مقالات و گزارشات مرتبط با بیماریهای غیرواگیر در ایران.